

Ա. ՅԱԿՈԲԱՅ ԲԵՄԵՆ

Ա. ՊԱՏԱՐԱԳԱԿԱՆ

Պէտք է հաստատապէս զիտնալ որ լոկ առաքինի մարդ մ'ըլլալով, ճշմարիտ քրիստոնեաներ եղած չենք ըլլար: Կան չատ մարդիկ՝ որոնք զրեթէ բուլորսին քրիստոնէական բարոյականով կ'ապրին, բայց առով ճշմարիտ քրիստոնեաներ չեն:

Խոկական հաւատացեալը իր բարոյականի սկզբունքները կը հիմնէ աւելի խորունի և իրական ճշմարտութիւններու վըրայ՝ որոնք քրիստոնէութեան խորքը կը կազմեն, և որոնք սակայն ըստ ինքեան բարոյակիտութիւն չեն: Աւետարանի մէջ բարոյական պատուէրները երկրորդական են, և հետեւութիւններն են բուն քրիստոնէութեան, ինչպէս նաև միջոցները՝ իրական հաւատքի տիրանալու:

Քրիստոսի ճշմարիտ հետեւորդներ ըլլալու համար պէտք ունինք Եկեղեցւոյ Ս. Խորհուրդներուն Անոնց միջոցաւ է որ Եկեղեցին կապը կը պահուի իր Գլուխին հետ: Անոնց միջոցու է որ մենք հազորդակից կ'ըլլանք Քրիստոսի կեանքին, որ հիմն է մեր հոգեկան բոլոր ապրումներուն և մեր կենցաղին:

Պատարագը եօթը խորհուրդներէն ամենէն կարեորն է:

Ի՞նչ է պատարագը, զոր մեզմէ ոմանք ամէն կիրակի կուգան տեսնելու և լսելու: Դիտէ՞ք թէ ինչո՞ւ համար են այս ծէսները, և անոնց բօվանդակութիւնը: Ի՞նչպէս հաստատուած է ան Քրիստոնէական Առեր Եկեղեցին մէջ: Ընդարձակ և էական նիւթմբն է այս, որու մասին աւաղ որ շա՞տ քիչ բան սորված են մեր Եկեղեցւոյն դաւակները առհասարակ:

Խախ և առաջ՝ Ս. Պատարագը կայ՝ վասուն զի մեր Տէրը հրամայեց զայն: Եկեղեցւոյն մէջ սկիզբէն ի վեր կեզրոնական տեղ մը զրաւած է այս խորհուրդը: Ս. Աւետարանի մէջ ալ անոր սահմանը, պարագաները և եղբերը տրուած են: Քրիստոսի հրամայած ըլլալն է ուրիմն միակ պատճառը Հազորդութեան Խորհուրդին կատարման: Սակայն բանի մը պատճառը զիտնալ զայն ճանչնաւ չի նշանակեր միշտ:

Տէրը Ս. Եկեղեցին հրամայեց Պատարագի խորհուրդին յաւերժացումը՝ որոշ միտքով մը և նպատակով մը: Նպատակ մը՝ որ մեր Տիրոջ ընդհանուր նպատակին, այսինքն մարդկային փրկութեան գործին մէջ կարեոր տեղ մը ունի: Զարկ է ուրիմն զիտնաւ Ս. Պատարագի խորհուրդին իւմաստը եւ անոր գերը հաւատացեալին փրկութեան գործին մէջ:

Խախ պէտք է լուսաբանուին՝ մեր Տիրոջ Ս. Պատարագի հաստաման խօսքերուն բացատրութեան կարօտ կէտերը:

Յիսուս Քրիստոս առաւ հացը և օրինից զայն: Այսինքն՝ զանց զայն միւս հացերէն և սրբացուց: Իր հոգիէն ուժ մը և խորհուրդ մը զրաւ անոր մէջ: «Օքհնէլ» երբ Աստուծոյ հոմար է՝ զովել, փառաբանել կը նշանակէ: Խոկ երբ ուրիշ բաներու հոմար՝ նուիրագործիլ, որ կը նշանակէ առարկայի մը գաղափարէն անոր սովորական իմաստը արտահանել՝ եւ զայն զուգորդել հոգեւոր սուրբ իրականութեան մը հատ:

Մեր Տէրը հացին համար ըստաւ. այս իմ մարմնն է, և զինիին համար. այս իմ արյանն է: Մարմինը կը կենայ հոս փոխանուկ զոյութեան, էութիւնն. էութիւնը՝ էտակին: Արիւնը՝ կը կենայ փոխանակ կեանաքի: Մարմինը՝ մայունն է: արիւնը՝ շարժունն է: Երկուքը միասին՝ Հոգին են: Խորհրդատետը կ'ըսէ պատարագին համար՝ «ահաւոր և անպատճում խորհուրդ»:

Եկետոյ՝ մեր Տէրը արիւնին համար կ'ըսէ «անոր ուխտ»: Արիւնի և ուխտի զուգորդութեանց մէջ ամենէն նշանակելին ու կարեորը՝ հրէական կրօնքինն է: Քահանան ողջակէզին արիւնէն մաս մը կը սրսկէր Տիրոջ սեղանին վրայ, և մաս մը՝ ժողովուրդին. ասով ժողովուրդը կը խոստանար իր Աստուծոյն նաազանդիլ, և Աստուծուած՝ իր ժողովուրդը ապրեցնել: Այս ձէսին մէջ ամէն մէկ եղը իր խորունկ նըշանակութիւնն ունի: Քրիստոնէական պատարագին ստուերական նախատիպն է այն, ինչպէս կը սորվեցնէ Երրայեցւոց թուղթը, զոր համեմատաբար քիչերու տրուած է լիովին հասկնալ:

Բայց մեր ժամանակը լրացաւ: Կը խօսատանամ՝ երբ գարձեալ կարգս գայ՝ խօսիլ ձեզի նոյն այս նիւթի մասին:

ՏԻՐԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ